

Crònica d'una guerra oberta

Els incidents esdevinguts la nit de diumenge 29 de maig van deixar un impressionant rastre de destrucció al barri de Sant Jaume de Perpinyà.

Dos crims han encès i revifat un foc de còlera que ha destrossat l'ordre establert entre gitanos i magribins del barri Sant Jaume de Perpinyà. Mohamed Bey Bachir va morir apallissat a mans d'un grup de gitanos en un racó d'un cafè prop de la plaça de Cassanyes, un diumenge de mercat.

Lelectroxoc provocat per aquest linxament ha conduït molts joves magribins cap als camins de la venjança, tot i les crides a la calma repetides per les autoritats i els familiars de la víctima. El passat diumenge 29 de maig, l'endemà d'una manifestació sense incidents notables, el Mercat Cassanyes tornava a obrir i mentre la tensió pareixia baixar d'un grau a Sant Jaume, un nou crim anava a tirar més llenya al foc. Al barri veí de Sant Mateu, Driss Ghaïb era fredament abatut a trets davant de casa seva. Uns violents enfrontaments van esclatar poques hores després d'aquest segon crim, que una part de la comunitat magribina ha interpretat immediatament com una declaració de guerra, sense saber si l'autor d'aquella execució sòrdida era o no gitano.

En despertar, el passat dilluns 30 de maig, Perpinyà flairejava fum. Entre vidres trencats i restes de cotxes, els botiguers del carrer major de Sant

Mateu miren d'adobar els desgalls. Al vespre, uns joves magribins vinguts de molts barris diferents havien saquejat sistemàticament el que van trobar fins a enfrontar-se amb les Companyies Republicanes de Seguretat (CRS). El fum dels aldarulls posteriors a l'assassinat de Driss Ghaïb es va poder veure fins a l'autopista. La crisi de violència dels joves magribins perpinyanesos arriba, però, en un context un bri més complicat.

El diumenge anterior, Mohamed Bey Bachir baixava a Cassanyes per fer compres, com ho fan molts rossellonesos des de fa una pila d'anys. El Mercat Cassanyes és el més gran i el més freqüentat que trobem aquí. Marca l'entrada de Sant Jaume, un microbarri xinès on fins ara han conviscut magribins i gitanos sense cap mena de problema seriós, tot i lleugeres tensions esporàdiques. Per raons encara fosques, Mohamed Bey Bachir, de 28 anys, va mantenir una discussió amb un grup de gitanos a prop del seu cot-

xe. De seguida els cops van ploure, els gitanos el van perseguir fins que, cercant refugi, Bey Bachir va entrar dins d'un bar, al fons del qual el van matar a cops.

La mateixa nit, un grup de joves magribins es reunia a la plaça de Cassanyes amb la intenció de fer justícia. Els CRS van omplir llavors Sant Jaume i van tallar l'accés als voltants de la plaça del Puig, on es van aplegar els gitanos. Seguiran dues nits agitadaes on se sentiran alguns trets d'armes de foc. La forta presència policial apostada permanentment al barri no alleuja una tensió que cada vespre puja a mesura que baixa el sol. Pels carrers del centre de Perpinyà regna un ambient tens, més silenciosos que de costum. A fora no hi ha cap gitano. Els comerciants s'uneixen a la manifestació en homenatge a Mohamed Bey Bachir organitzada pel dissabte. Una desfilada tan temuda que va atreure fins a Perpinyà la premsa "nacional", és a dir, de París. Les prop de 5.000 persones que van desfilar en homenatge a Bey Bachir ho van fer silenciosament i sense cap mena d'incident. Les càmeres parisenques van haver de conformar-se amb les imatges del cordó de seguretat fluorescent format pels joves del barri. La manifestació de dol popular va ser tranquil·la i va tenir el seu petit efecte. Cap paperera no es va cremar durant la nit de dissabte.

Insuficiència d'efectius policials. Durant la nit del diumenge el batlle de Perpinyà va rebre dos cops de barra. Abans de comunicar oficialment la victòria del No i la nova derrota de la UMP, el partit en el Govern, TF1, el primer canal de la televisió francesa, informava en directe d'un "segon assassinat a Perpinyà" durant el seu programa dedicat als resultats del referèndum europeu. Dilluns, en entrar a la sala Aragó de l'ajuntament, la cara del batlle de Perpinyà en deia llarg sobre la nit passada. La premsa parisenc l'espera. En un primer moment, Joan-Pau Alduy critica el desplegament de les forces de l'ordre, que, segons diu, era insuficient aquella nit. Cal dir que aquell diumenge tan negre no van encarar-se amb els CRS una cinquantena de joves, com durant la setmana anterior, sinó prop de 400. En segon lloc,

Joan Pau Alduy, alcalde de Perpinyà -dreta-, prova de tranquil·litzar un representant de la comunitat magribina del barri de Sant Jaume.

Joan Pau Alduy,
alcalde de la ciutat,
va criticar els
mitjans per difondre
rumors alarmistes

l'alcalde acusa els mitjans de comunicació d'afegir més llenya al foc fent-se eco d'uns rumors. Cap a les 11 de la nit, mentre els policies semblaven haver reprès el control de la situació, France Info assegura que hi ha hagut dos morts durant els afrontaments. Una notícia desmentida immediatament pel director departamental de la policia.

Uns barris mig abandonats

No seria exagerar massa dir que Sant Jaume és el barri vell més bonic de la capital del Rosselló. Entre els jardins de la Miranda arrepenjats a les antigues muralles i fins a l'antiga universitat, Sant Jaume s'estén dalt d'un puig que domina el centre de Perpinyà. A la vora de la ronda, la plaça de Cassanyes és el mercat més popular de la vila. Cap a l'esquerra cau el carrer Llúcia, on els magribins han instal·lat força comerços. Cap a la dreta, el carrer munta fins a la plaça del Puig, on la comunitat gitana viu des de fa segles. Sant Jaume espanta un bri els perpinyanesos, el barri deu la seua reputació en gran part als orígens de la població. També per culpa de les façanes brutes i una col·lecció de pisos barats i insalubres que els propietaris prefereixen llogar a baix preu a famílies pobres. Sant Mateu, a l'altre cantó del centre de la ciutat, ha patit els mateixos problemes i ofereix el mateix aspecte de misèria. Tot i no ser un petit Bronx, Sant Jaume i Sant Mateu són d'aquells barris que les minyones soles no travessen de nit. Recentment, però, alguns canvis han intervingut. L'operació de renovació dels barris vells com ara l'obertura d'una plaça en el barri temple de Sant Mateu o la renovació de les façanes a baix del carrer del Call donaven petits senyals d'una millora possible. En el marc del "pla Borloo" la vila de Perpinyà i l'estat inverteixen actualment 265 milions d'euros procedents del Pla Nacional de Renovació Urbana (PNRU). Això, afegit a la forta pressió immobiliària, havia animat alguns inversors a tornar cap a aquests barris cèntrics.

“Preguem perquè l'autor del crim no sigui un gitano”

Morad Oubaya ha integrat l'equip municipal de Perpinyà, com a independent, des del 2001. Aquest jove conseller, de trenta anys, viu a Sant Jaume i parla català. El seu treball sobre el terreny va ser força complicat, no solament per mirar de calmar els magribins més joves, sinó també per fer callar els rumors que cada dia encara neixen aquí i allà.

EL PUNT CATALUNYA NORD

—Els germans grans amb els quals hem pogut parlar diuen haver perdut el control que tenien sobre els magribins més joves.

—Efectivament, com voleu que nosaltres (els joves adults) mantenim el control d'uns joves que els mateixos pares no són capaços controlar. Comprenc perfectament aquesta colera, però no entenen quan se'ls explica que no poden barrejar-ho tot. Les principals víctimes d'aquesta colera no són pas els responsables dels problemes que aquests joves coneixen. A més a més, els rumors van circulant i això ho complica tot encara més, sobretot quan les televisions i els mitjans d'informació es fan portaveus d'aquests rumors. La nit del diumenge l'Agència France

Presse (AFP) va arribar a difondre una informació que deia que hom havia degollat una dona... quan això no va passar mai.

—Els enfrontaments més violents també van nàixer d'un rumor, els joves magribins estan convençuts que l'autor del segon crim és un gitano?

—Ningú no hauria pogut prevenir aquest crim. El cas és que van córrer rumors que deien que els assassins eren uns gitanos. Aquest

crim va ser una espurna. El que conec dels gitanos i els pocs elements que tenim em fan pensar que l'autor no pot ser un gitano. En part perquè hi ha testimoniatges de la presència d'una dona en el cotxe incriminat. El resultat d'aquesta investigació serà cabdal. Preguem perquè l'autor del crim no sigui un gitano.

—Podem parlar avui de divorci entre les comunitats gitanes i magribines?

—Perquè hi hagi divorci abans cal que hi hagi hagut casament. Els gitanos i els magribins de Sant Jaume són una “parella de fet” que des de fa molts anys viuen junts, els uns al costat dels altres.

Els bombers van haver de treballar de valent: cinquanta vehicles van resultar incendiats o destrossats durant els avalots.

Qui va matar Driss Ghaib?

En el moment de tancar aquesta edició, la investigació confiada als Serveis Regionals de Policia Judicial de Montpeller (SRPJ) no ha revelat cap novetat sobre l'autor de l'assassinat de Sant Mateu. Un cotxe amb tres persones, un home amb gorra, quatre bales... Ben poc per fer-se una idea, menys encara per convèncer els joves magribins. Al capvespre del diumenge passat, un cotxe va entrar pel carrer Dugomier, on viu Driss Ghaib, que bevia una cervesa davant de casa seva. L'assassí, amb una gorra negra, va treure una arma de foc, més aviat petita segons els testimonis, i el va matar "com un gos". Driss Ghaib no estava fixat pels serveis policials. L'home, d'uns quaranta anys i més aviat simpàtic, era prou conegut en el seu barri. Hi ha fins ara molt poques informacions sobre les circumstàncies d'un crim que va ocórrer al davant d'una càmera de vigilància... que era fictícia. Segons el fiscal, les imatges de les altres càmeres, les "reals", s'estan visualitzant i podrien aportar més detalls als testimoniatges recollits al barri. Gitano, o no? Aquesta és la clau, que pot resoldre o encendre un conflicte encara tens. Mentre un element nou no vindrà a pesar d'un costat o de l'altre de la balança, la vila de Perpinyà dormirà d'una sola orella.

Unes hores més tard, 24 hores després del crim que va calar foc al centre de la ciutat, el fiscal s'adreçava a la premsa. Confirma l'arribada de reforços en el desplegament policial abans de fer la llista de les detencions nocturnes. A fora, molta gent, familiars i amics dels detinguts, esperen entreveure una cara, obtenir una informació: durant els enfrontaments amb els CRS, 37 persones han estat detingudes. 24 hores després de l'assassinat, el fiscal declara que no té "prou elements per privilegiar qualsevol hipòtesi sobre l'autor del crim".

Sebastià Girard

Confidencial

Xavier Vinader

Hispanis Al-Qaida i olé!!!

El judici que s'està celebrant a Madrid contra vint-i-quatre islàmics acusats de formar part de la cèl·lula espanyola d'Al-Qaida està fent aigües per tot arreu. Després de mes d'una dotzena de sessions, tots els observadors imparcials estan d'acord que encara no ha quedat gens clara la suposada perillositat dels encausats, que, cal recordar, van ser presentats en el seu dia davant de l'opinió pública pel jutge Garzón, tot aprofitant el síndrome politicoambiental del "perill islàmic", com una mena d'apèndix dels autors dels atemptats de l'11-S als Estats Units. Els mitjans de comunicació, per la seva part, cansats del bombo i platerets que li van donar inicialment, han deixat de parlar del tema o l'han confinat en les pàgines interiors dels diaris.

Abu Dahdah, considerat l'home de Bin Laden a l'estat espanyol.

Abu Dahdah, el ciutadà sirià etiquetat per la policia com "l'home de Bin Laden" a Espanya, sempre ha aparegut davant els jutges serè, tranquil i afirmant que és contrari a qualsevol tipus de terrorisme. Les preguntes del fiscal no han aconseguit mai fer-lo sortir de polleguera, ni han evidenciat el perfil de fanàtic que li havien adjudicat a priori. I a més, en les últimes sessions, el comissari Rafael Gómez Menor, especialista en terrorisme islàmic de la UCIE (Unitat Central d'Informació Exterior), es va veure obligat a admetre que no tenien cap prova que la cinta de vídeo domèstic que l'any 1997 –quatre abans dels atemptats!–, en un viatge turístic als Estats Units, va filmar Ghasoub al Abrassh, un altre dels acusats, hagués arribat a les mans d'Al-Qaida i hagués facilitat l'acció a l'escamot que va realitzar els atemptats. Un altra acusació que va fer figa. I ja van una colla...

El comissari també va dir –acorralat pels advocats defensors– que tampoc li constava que Abu Dahdah donés ordres a Mohamed Atta –pilot suïcida que assegura no haver conegut mai–, ni que planegés els atemptats. Si continua així, acabaran acusant-lo d'anar en males companyies, de llegir l'Alcorà a l'inrevés i de tenir mals pensaments...